

Green Deal Friese Waterketen

Partijen:

1. De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, de heer drs. M.J.M. Verhagen, en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, de heer J. J. Atsma, ieder handelend in zijn hoedanigheid van bestuursorgaan, samen hierna te noemen: Rijksoverheid;
2. Gedeputeerde staten van provincie Fryslân, handelend in de hoedanigheid van bestuursorgaan van provincie Fryslân, namens deze gedeputeerde mevrouw C. Schokker-Strampel, hierna te noemen: Provincie;
3. De colleges van burgemeester en wethouders van de Friese gemeenten als genoemd in bijlage I, handelend in de hoedanigheid van bestuursorganen van de Friese gemeenten, namens deze de respectieve vertegenwoordigers als genoemd in bijlage I, hierna te noemen: de Friese gemeenten;
4. Het dagelijks bestuur van het Wetterskip Fryslân, handelend in de hoedanigheid van bestuursorgaan van het Wetterskip Fryslân, namens deze W. de Haan (lid van het dagelijks bestuur), hierna te noemen: Wetterskip Fryslân;
5. Vitens NV, namens deze de heer W.H.J. Odding, hierna te noemen: Vitens;
6. Stichting Wetsus Centre of Excellence for Sustainable Water Technology, centre of excellence for sustainable water technology, namens deze de heer J. Boonstra, hierna te noemen: Wetsus;
7. Stichting WaterAlliance, namens deze de heer H.W. Molenkamp, hierna te noemen: WaterAlliance;
8. Stichting Center of Expertise Water Technology, namens deze de heer G. Adema, hierna te noemen: Center of Expertise Water Technology.

De partijen 2 tot en met 8 hierna samen te noemen: "Regionale partijen"

Algemene overwegingen:

1. Het kabinet beoogt een algemene Green Deal met de samenleving, die bijdraagt aan verduurzaming van de maatschappij op korte en langere termijn en die lonend is voor overheid en maatschappij. Doel van de Green Deal is laten zien dat groen en groei hand in hand gaan.
2. Partijen zien publiekprivate samenwerking als de beste manier om verduurzaming van de Nederlandse economie te versnellen en hier ook economisch van te profiteren. Deze unieke gezamenlijke aanpak is in Nederland op andere terreinen zeer succesvol en de Green Deal zal hierop voortbouwen. Creativiteit, ondernemerschap en innovatie zijn onmisbaar om deze verduurzaming mogelijk te maken.
3. Bij de Green Deal gaat het om concrete duurzame initiatieven, waarbij barrières verdwijnen, innovaties ontwikkeld, gefinancierd en toegepast worden en duurzame kansen worden benut. In de praktijk loopt de maatschappij tegen belemmeringen aan die in de weg staan aan initiatieven die leiden tot een verdere verduurzaming.
4. In de Green Deal willen partijen concrete afspraken maken die deze belemmeringen wegnemen, zodat de initiatieven die anders moeilijk van de grond komen ruim baan krijgen. Deze initiatieven kunnen vervolgens ook als voorbeeldfunctie dienen voor andere partijen en daarmee de totale markt in beweging zetten.
5. De voor de Green Deal geïnventariseerde projecten van initiatiefnemers zijn door het wegnemen van de beschreven belemmeringen potentieel succesvol, kunnen op korte termijn resultaten opleveren en kunnen uitmonden in nieuwe economische activiteiten of kostenbesparingen op korte of langere termijn voor het bedrijfsleven. De resultaten van een concrete Green Deal kunnen daarna toepasselijk zijn op andere, vergelijkbare projecten, waardoor de reikwijdte van de Green Deal kan worden vergroot zonder dat daar specifieke ondersteuning vanuit de Rijksoverheid tegenover staat.

Specifieke overwegingen Green Deal Friese Waterketen:

Op 30 november 2009 is het Fries Bestuursakkoord Waterketen gesloten tussen de Provincie, het Wetterskip Fryslân, Vitens en de Friese gemeenten, waarin is afgesproken dat samenwerking en innovatie in de waterketen wordt bevorderd. Het voorstel is interessant omdat de gevormde coalitie breed is en de partijen die het Fries bestuursakkoord water hebben ondertekend een belangrijke rol spelen als launching customer (zie de brochure 'De overheid als launching customer. Geef innovatie een kans om door te breken!', van de Rijksoverheid uit 2007) van besparende/duurzame technieken. Om binnen 3 jaar tot concrete resultaten te kunnen komen zal de nadruk

van het initiatief liggen op het toepassen van bestaande besparende/duurzame technieken. De betrokken partijen beschouwen de Green Deal als extra motivator tot onderlinge samenwerking. Zij werken gezamenlijk aan de realisatie van de hieronder genoemde initiatieven, delen hun kennis en treden samen op in de communicatie ten aanzien van deze Green Deal.

Genoemde partijen komen het volgende overeen:

1. Green Deal initiatief

Artikel 1

De Regionale partijen streven naar een grootschalige verduurzaming in de waterketen in Fryslân door het breed toepassen van bestaande en nieuwe watertechnologieën. De Regionale partijen willen optreden als 'launching customer' van technieken die in Noord-Nederland zijn ontwikkeld.

De Regionale partijen streven naar:

- vermindering van water- en energiegebruik door genoemde organisaties en burgers;
- hergebruik van afvalwater (terugwinning van: energie, grondstoffen, nutriënten);
- grootschalig gebruik van regenwater;
- veiliger en schoner oppervlaktewater.

Artikel 2 Inzet en acties provincie Fryslân

- De Provincie heeft voor de periode 2012-2015 een subsidiebedrag van € 1 miljoen beschikbaar gesteld voor het stimuleren van brede toepassing van innovaties in de waterketen.
- De Regionale partijen willen samen innovaties toepassen, zo nodig met een eenmalige subsidie van de Provincie.
- De Regionale partijen willen samen optreden als aanjager in het proces tot uitvoering van concrete projecten. Zij willen bedrijven verbinden en stimuleren hun kansrijke innovatieve projecten in Fryslân uit te rollen.

Artikel 3 Inzet en acties 27 Friese gemeenten

De Friese gemeenten passen de innovaties toe in het watersysteem en in de waterketen.

Artikel 4 Inzet en acties Wetterskip Fryslân

Het Wetterskip Fryslân past de innovaties toe in het watersysteem en in de waterketen.

Artikel 5 Inzet en acties Vitens

Vitens past de innovaties toe in het watersysteem en in de waterketen.

Artikel 6 Inzet en acties Rijksoverheid

- a. De Rijksoverheid bevordert de verspreiding van de innovatie producten en diensten vanuit Fryslân naar andere regio's in Nederland.
- b. De Rijksoverheid informeert de Regionale partijen op hun verzoek over (toekomstige) Europese regelgeving met betrekking tot wateremissies, mestwetgeving, terugwinning grondstoffen en energiegebruik in de waterketen.
- c. De Rijksoverheid onderzoekt, met inachtneming van bindende besluiten van de Raad van de Europese Unie, van het Europees Parlement en de Raad gezamenlijk of van de Europese Commissie, de mogelijkheden voor experimenteerruimte voor het toepassen van reststoffen uit de waterketen in de landbouw en voor de verwijdering van fosfaat uit rioolwater.
- d. De Rijksoverheid verkent de kansen voor de ontwikkeling van duurzame watertechnologieën voor ontwikkelingslanden.

2. Slotbepalingen.

De afspraken van deze Green Deal zullen in overeenstemming met het Unierecht worden uitgevoerd in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, staatssteun en technische normen en voorschriften.

Partijen komen overeen dat de Green Deal afspraken niet in rechte afdwingbaar zijn.

Bijlage I maakt integraal onderdeel uit van deze Green Deal.

Deze Green Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door alle Partijen en loopt tot en met 2015. Alle in deze Green Deal genoemde afspraken worden zo snel mogelijk ter hand genomen.

Deze Green Deal zal samen met andere afgesloten Green Deals openbaar worden gemaakt, waardoor anderen kennis kunnen nemen van de gesloten Green Deals, zodat navolging hiervan kan worden bevorderd.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend.

**Minister van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie**

's-Gravenhage, op .....

.....
drs. M.J.M. Verhagen

Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu

's-Gravenhage, op .....

.....
J.J. Atsma

Gedeputeerde staten van provincie Fryslân

Leeuwarden, op .....

.....
mevrouw C. Schokker-Strampel

Het dagelijks bestuur van het Wetterskip Fryslân

Leeuwarden, op .....

.....
W. de Haan

Vitens

Leeuwarden, op .....

.....
W.H.J. Odding

Wetsus

Leeuwarden, op .....

.....
J. Boonstra

Water Alliance

Leeuwarden, op .....

.....
Ing. H.W. Molenkamp

Center of Expertise Water Technology

Leeuwarden, op .....

.....
Ing. O.G. Adema

Bijlage I: De Friese gemeenten

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Achtkarspelen**

..... op .....

.....
M. van der Veen (wethouder)

Het college van burgemeester en wethouders

van de gemeente Ameland

..... op .....

.....
N. Oud (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Boarnsterhim**

..... op .....

.....
M.A.J. Jager-Wöltgens (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Dantumadeel**

..... op .....

.....
Ing. R. Bos (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Dongeradeel**

..... op .....

.....
P. de Graaf – van der Meer (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Ferwerderadiel**

..... op .....

.....
H. Talsma (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Franekerdadeel**

..... op .....

.....
J.R. Bekkema (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Gaasterlân-Sleat**

..... op .....

.....
B. Bonnema (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Harlingen**

..... op .....

.....
M. le Roy (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Heerenveen**

..... op .....

.....
A. Hartsuiker (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Het Bildt**

..... op .....

.....
N. Haarsma (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Kollumerland**

..... op .....

.....
J. Boerema (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Leeuwarden**

..... op .....

.....
I. Diks (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Leeuwarderadeel**

..... op .....

.....
J.S. Keizer (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Lemsterland**

..... op .....

.....
J. van der Pal (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Littenseradiel**

..... op .....

.....
F. Hernamdt (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Menaldumadeel**

..... op .....

.....
L. Pen (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Ooststellingwerf**

..... op .....

.....
J.H. Veenhouwer (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Opsterland**

..... op .....

.....
W. Kooistra (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Schiermonnikoog**

..... op .....

.....
L.J. Wiersema (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Skarsterlân**

..... op .....

.....
D. Durksz (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Smallingerland**

..... op .....

.....
E. Berenst (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Súdwest-Fryslân**

..... op .....

.....
H. Offinga (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Terschelling**

..... op .....

.....
J. Spanjer (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Tytsjerksteradiel**

..... op .....

.....
H. Rijpstra (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Vlieland**

..... op .....

.....
H. Visser (wethouder)

**Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Weststellingwerf**

..... op .....

.....
J. Jongebloed (wethouder)